

Kleipijpen uit de dijk langs de Veldweg in Waverveen.
Zie pagina 29

Een Midden-Europese manchetpijp uit Amsterdamse bodem.
Zie pagina 54

Zwieren op een transfer.
Zie pagina 56

Zwieren op een transfer

Bert van der Lingen (bertvanderlingen@tabakspijp.nl)

Afgebeeld is een meerkleurig transfer- of doorrookerplaatje. Deze plaatjes werden ter decoratie aan de voorzijde van gietpijpen geplakt en overdekt met transparant glazuur waarna ze in de oven werden gebakken. Op het plaatje (hoogte circa 2 cm.) zijn twee zwierende schaatsers afgebeeld. Het plaatje zou afkomstig zijn uit de fabriek van de firma Hollandia en zal dateren uit de jaren 1915-1940.

Dit jaar konden de schaatsen slechts een paar dagen worden gebruikt. Dit in tegenstelling tot de vroegere lange winters. In Friesland was vooral het rechtuit hardschaatsen op de korte baan populair maar in Brabant en Holland was het zwieren (schoonrijden) in de eerste helft van de 20^e eeuw een populair onderdeel van het winterse vermaak. Het zwieren ontstond rond 1875 in Noord Holland en is een typische Nederlandse manier van schaatsen. Bij zwieren is het de bedoeling om een fraaie schaatsslag te laten zien waarbij men op de buitenkant van het schaatsijzer bogen schaatst in een rustige, gelijkmatige slag. Bij rechtuitschaatsen zijn schaatsen nodig met lange, smalle, rechtgeslepen ijzers maar bij het zwieren worden juist schaatsen met korte, brede, rond

geslepen ijzers gebruikt. De oer Hollandse kruischaatsen waren bij uitstek prima zwierschaatsen. In het begin van de 20^e eeuw werden de eerste wedstrijden in het schoonrijden verreden waarbij de deelnemers de jury slagbeheersing lieten zien waarbij men zonder moeite fraaie bogen kon schaatsen. Tegenwoordig is het schoonrijden een folkloristische bezigheid.

Collectie Ruud Stam, foto Bert van der Lingen

Bronnen:

<http://www.schoonrijden.nu/geschiedenis/>

https://nl.wikipedia.org/wiki/Schoonrijden#cite_note-1